

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

Pars II. De Suppressione Beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

statut Covarruv. in cap. 7. de Testam. num. 9. Gutierrez Q. Q. CC. lib. 1. cap. 29. num. 29. § 30. Rectè cum *Annis carentiæ* convenire dixeris, quia, sicut beneficiato, qui primis annis fructibus carere debuit, ejus hæredibus post mortem restituuntur, ita taliter proviso, ut pro primo anno medietatem duntaxat fructuum sui beneficii capiat, nullum fit præjudicium, siquidem, eo defuncto, hæredibus vigore hujus consuetudinis, aut statuti, altera medietas persolvitur, & sic nihil amittit, nec auferitur, sed tantum differtur solutio, prout firmat Garzias declarationibus Cardinalium S. Congregationibus part. 11. cap. 5. §. 1. num. 137. § seqq. Petra pag. 49. n. 26. Quòd si verò ejusmodi *Annalia* ex speciali favore Sedis Apostolicæ alicui concedantur, sunt actus *mere gratiæ*; nec dici potest, Annali-

stam habere aliquod jus strictè dictum ad ejusmodi fructus, utpote quos non tanquam stipendium propter Officium spirituale percipit, sed prorsus gratuito citra omne meritum, ideoque eosdem ad hæredes non transmittit. Aliter *Annus gratiæ* apud Protestantes consideratur, hi enim concedendo *Annalia* viduis, & liberis suorum pastorum prospicere volunt. Quia verò in Ecclesia orthodoxa ejusmodi impedimentis non decet onerari beneficiatos, eorum cura quoad *Annus gratiæ* nos non angit. Boehmerus cit. tit. à §. 289. usque ad finem harum personarum miserabilium, scilicet pastorum, eorumque uxorum patrocinium suscepit, cui tutelæ gloriam, & gratiam, quam ab istis hominibus iniit, neutiquam invidemus. Pergimus jam ad Partem II.

P A R S II.

De Suppressione Beneficiorum.

§. Unicus.

Quid sit suppressio Beneficii? Ex quibus causis, & à quo fieri possit?

S U M M A R I A.

27. *Suppressio beneficii regulariter est prohibita, certis tamen casibus honesta, & licita.*
 28. *Eam solus Episcopus, cum consensu Capituli facere.* 29. *Non tamen fructus beneficii suppressi mensæ Capituli applicare potest.* 30. *Competit eidem quoque facultas reducendi numerum Missarum ob tenuitatem reddituum, & raritatem Sacerdotum.* 31. *Declaratio Cardinalium autoritate Urbani VIII. edita, qua hæc potestas Episcopis rursus adempta fuit, usu non videtur esse recepta.* 32. *Beneficia in Ecclesiis vetustate collapsis an sint supprimenda, remissivè.*

Sup-

27 **S**uppressio Beneficii nihil aliud est, quàm totalis extinctio Beneficii, quæ suppressio, cum ad cultus Divini diminutionem tendat, regulariter non est concessa. *cap. 8. § 12. de Constitut.*

Dixi *regulariter*. Etenim ex causa id fieri posse, patet ex Trident. *Sess. 24. de Reform. cap. 15.* si scilicet in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus frequentes, adeoque tenues sint præbendæ, quæ alendo, & sustinendo decenti Canonicorum numero, & gradui, pro loci, & personarum qualitate non sufficiant, nec per unionem, ut dicitur, provideri possit, eo, inquam, casu licebit aliquas ex iis suppressere, & si de *Jure Patronatus* laicorum fuerint, de consensu Patroni id fieri debet, qui tamen, si irrationabiliter dissentiat, poterit Episcopus, eo etiam invito, supposita causa justa de beneficio *Patronato* disponere, quia Patronus non debet impedire magnam Ecclesiæ utilitatem. *Panorm. ad cap. 8. de Constit. n. 5. arg. l. 7. princ. ff. de administr. § peric. Tutori* ex causa necessitatis potest tutor, etiam non confecto inventario, bona pupilli administrare, quòd aliàs, cessante necessitate, facere non posset. Præbendarum deinde suppressarum fructus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicandi erunt, ita tamen, ut tot præbendæ supersint, quæ Divino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesiæ commodè valeant respondere. Est enim numerus Clericorum in Ecclesiis instituendus secundum facultates, & redditus ipsarum *cap. 1. de Instit. cap. un. de Stat. Monach. in 6. Garz. de Benef. part. 12. cap. 1. n. 2.*

Quæres: Cui competat facultas suppressendi beneficia? Respondeo, competere *solis Episcopis*, adhibito tamen consensu Capituli, utpote in re ardua, & mutationem status Ecclesiæ concernente. Ratio est, quòd Concil. *Trid. cit. loc.* hanc potestatem concesserit Episcopo non sub nomine *Ordinari* (sub quo aliàs Prælatus inferior jurisdictionem *quasi Episcopalem* habens, Capitulum *Sede vacante*, Vicarius Generalis Episcopi comprehenditur) sed sub nomine *Episcopi*, in verbis: *liceat Episcopis &c.* & ideò *solis Episcopo*, excluso Capitulo, Vicario Generali, & aliis Prælati jurisdictionem *quasi Episcopalem* habentibus, fuisse hanc facultatem indultam, declararunt Cardinales *ad cit. loc. Concilii n. 3.* & notant signanter *Barbos. ad cit. cap. Concil. num. 5. Moneta de Distrib. quotid. part. 1. c. 5. n. 30. Garz. part. 12. cap. 2. num. 75. § seqq.*

An verò Episcopus fructus beneficii suppressi, cum consensu Capituli, possit ejusdem Capituli mensuræ applicare, dubitatur? Respondeo cum Gloss. in *Clem. 2. de rebus Eccles. non alienand.* negativè. Sive bona Episcopi, & Capituli sint communia, sive divisa. *Felin. in cap. 8. de Constit. num. 22.* Quòd si verò fructus vellet applicare uni vel alteri præbendæ, id Episcopo non esse vetitum, defendit *Felinus loc. cit.* non item, si singulis Canonicis applicandi forent, eò quod major præsumatur affectio in his, quæ tangunt singulos, quam quæ concernunt universos, per *l. 2. C. quando, § quibus quarta pars.* ubi expressè dicitur, *naturali vitio negligi silere, quod communiter possidetur.*

Ex

30 Ex dictis colligitur, posse Episcopos ob tenuitatem proventuum in Ecclesiis, ubi nimis magnus est Missarum vel Anniversariorum numerus, ita, ut vel ob paucitatem Sacerdotum, vel ob exiguos redditus omnibus satisfieri nequeat, tanquam in casu necessitatis, aliquam suppressionem facere, & Missas ad minorem numerum reducere, Garz. de Benefic. part. 7. cap. 1. n. 124. Azor. Tom. 2. lib. 6. cap. 24. quest. 6. Bordonus de Legat. cap. 15. de Reduct. Miss. Q. 2. §. 5. num. 5. §. 17. quod ipsum jure novissimo Concil. Trident. Sess. 25. de Reform. cap. 4. concessum legitur, ut scilicet Episcopi in Synodo Diocesana, item Abbates, & Ordinum Generales in suis Capitulis facultatem habeant, re diligenter perspecta, moderationem aliquam adhibendi, seu Missas ad minorem numerum reducendi, prout in conscientia sua expedire judicaverint, ita tamen, ut eorum omnium defunctorum, qui pro animarum suarum salute aliquid reliquerunt, commemoratio fiat, cui quidem ex declaratione Cardinalium ad d.l. Concil. n. 2. in fine satisfieri poterit, vel in *Memento*, vel in *Collectis*. Sed, quia hodie, saltem in Germania, rarius habentur Synodi, ideo à S. Congregatione resolutum fuisse, refert Barbof. de Offic. Episc. part. 2. alleg. 29. num. 6. ut Episcopus prius Capituli sui consilium requirat, quam reductionem Missarum faciat. Hac tamen facultate Episcopus uti non potest in Missis particularibus tum *votivis*, tum pro *defunctis*, vel alio sine à personis particularibus pro justo stipendio sigillatim petitis (ut accidere posset in locis taumaturgis, ad quæ magnus peregrinantium numerus accur-

rens Missas; oblato stipendio, ad suam intentionem celebrari petit) quæ sine consensu petentium ad minorem numerum reduci nequitiam poterunt. Barbof. de Offic. Episc. part. 2. allegat. 29. num. 14. Navarr. Consil. 9. m. 9. & Consil. 11. num. 1. de Celebr. Miss.

Quamquam verò Barbof. in *Collect.* 31 ad cit. cap. *Trid.* afferat declarationem Cardinalium auctoritate Urbani VIII. editam 21. Junii 1625. qua dicta potestas Episcopis, & Abbatibus concessa rursus fuit adempta, ex ratione, quod Episcopi se nimium faciles exhibendo in reducendis ejusmodi Missarum obligationibus potestate sibi indulta fuerint abusi, decretumque est, ut posthac Missarum reductio immediate à S. Congregatione Concilii *Trid.* peteretur, ut notat Card. de Luca in *Annot. ad Concil. Trid. discurs. 21. num. 9.* de ejus praxi tamen, & receptione merito dubitant Miranda in *Manual. Prælat. quest. 41. art. 24. ad fin.* Azor. part. 2. lib. 6. cap. 24. quest. 6. P. Engl. b. t. n. 7. Zypæus in *Consult. Canon. lib. 3. de Celebr. Miss. consult. 1.* eò quòd facultatem commutandi ultimas voluntates ab ipso Concil. *Trid.* concessam *dict. cap. 4. §. Sess. 22. de Reform. cap. 6.* nimium restringat, nec conveniens videatur, potestatem immutandi beneficii iis denegari, quibus omnimoda suppressio ex causa concessa est, ut dictum. In contrariam tamen sententiam abit Thom. Tambur. in *Method. celebr. Miss. lib. 3. cap. 1.* & dictam declarationem per totum orbem obligare, constanter asserit.

Notandum huc adhuc venit ex Concil. *Trid. Sess. 21. de Reformat. cap. 6.* Beneficia Ecclesiarum vetustate, aut, quæ aliàs propter inopiam reparari nequeunt,

queunt, neutiquam supprimenda, sed cum omnibus oneribus, & emolumentis ad alias potius Ecclesias transferenda esse in jam erecta, vel erigenda Al-

taria, seu Capellas sub iisdem invocationibus, de quo plura in *Tit. de Edific. vel reparand. Eccles.* suo tempore dicitur.

P A R S III.

De Divisione, & Dismembratione beneficiorum.

§. Unicus.

Quid Divisio? Quid Dismembratio beneficiorum? Et ex quibus causis utraque fieri possit?

32. Quid intersit inter divisionem, & dismembrationem beneficii? 34. Utraque regulariter est prohibita. 35. Requiritur eadem solemnitas, quæ in alienatione bonorum. 36. Quæ causa sufficiens ad faciendam divisionem? 37. Tria insuper in divisione beneficiorum observanda, quæ enumerantur. 38. Cur in Decretalibus frequentius prohibeatur beneficiorum suppressio, quàm eorum unio, ex Bæbmero ratio, & causa refertur. 39. Cur Ecclesia protestantium se dividerit ab unitate Ecclesie, ratio ex S. Augustino redditur.

33. **D**ivisio beneficiorum fieri dicitur, quando ex uno beneficio duo constituuntur. *Dismembrationem* fieri dicimus, quando titulo unius beneficii illæso remanente, fructus ejusdem duntaxat separantur, & alteri beneficio applicantur. P. Reiffenstuel *h.t. §. 2. n. 21. §. 24. Castropalao part. 2. Tract. 13. §. 10. num. 1. §. 3.*

34. Utraque regulariter est prohibita per *cap. 8. 20. 26. §. 36. de Præbend.* Si tamen causa justa interveniat, cessat prohibitio *cap. 3. de Eccles. adific. Conc. Trid. Sess. 21. de Reform. cap. 4.* ubi expressè statuitur, quod si ob locorum distantiam Parochiani sine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & Divina officia audienda accedere non

possint, Episcopis liceat, invitatis etiam Rectoribus juxta formam *d. cap. 4.* novas Parochias constituere, assignata Presbyteris noviter erectæ Ecclesie præficiendis arbitrio Episcopi congrua portione ex fructibus Ecclesie matricis, & si necesse fuerit, etiam populus ad suppeditandos sumptus, qui ad congruam sustentationem dictorum Sacerdotum necessarii fuerint, compelli possit.

Itaque requiruntur hæc eadem causæ, & solemnitates, quæ aliàs in alienatione rerum Ecclesie, ut consensus Capituli, vocatio Rectoris, aut defensoris &c. per *cap. 1. de rebus Eccl. alien. in 6. Garzias part. 12. cap. 3. latè Lotter de re Benefic. lib. 1. Quest. 28. n. 5. §. seqq.* Patroni tamen consensum, si

I i

be-